

Helena Zaworska

"Podróż do Cymmerii", Helena Zaworska, "Twórczość" nr 12 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 194

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) ZAKRZEWSKI Bogdan: Fredro i Fredrusie. Oprac. ... Wrocław 1974, Oss., ss.458, náb. 1, tabl. 24, z1 75.-

Książka stanowi rodzaj kontynuacji "Wspomnień z lat ubiegłych" Zofii z Fredrów Szeptyckiej, wydanych przez autora w 1967 roku, i zawiera materiały, w przeważającej części rękopiśmienne i epistolarne, z lat 1855 (na owej dacie kończą się "Wspomnienia" Zofii Szeptyckiej) - 1901, ułożone w porządku chronologicznym. Najczęściej wykorzystywana jest tu korespondencja Zofii Fredrowej, jej dzieci oraz wnuków, a ponadto - listy i dokumenty przyjaciół, utwory poetyckie poświęcone Fredrze, relacje z różnych uroczystości, akty, rachunki domowe itp. Materiały te, komentowane i łączone gawędą przez autora książki, ukazują szczegółowo i autentycznie bieg życia i działalność Fredry, jego charakter i światopogląd, przybliżają rodzinę Fredrów. Powstała w rezultacie, jak to określa sam autor, "książka źródłowa o meandrycznym sposobie narracji i sternowskim nieco gęście gawędowym".

BP/56/65

Ł.G.

(II) ZAWORSKA Helena: Podróż do Cymmerii. "Twórczość" 1974 nr 12 s. 81-99.

Szkic jest pierwszą częścią zamierzonej większej całości, poświęconej trzem wielkim poetyckim mitom podróży w twórczości Jarosława Iwaszkiewicza. Owe mity to: 1) podróż do Cymmerii, czyli do krainy umarłych; 2) podróż na Wyspy Szczęśliwe; 3) podróż do raju sztuki, czyli do Włoch. Tutaj szczególnie zanalizowana jest Iwaszkiewiczowska podróż do krainy umarłych, w bogatym kontekście tradycji literackich - od Homera, Wergiliusza i Dantego. Romantyzm stworzył swoiste poetyckie koncepcje obcowania żywych i umarłych, kontynuowane i przetwarzane także w twórczości XX-wiecznej; Iwaszkiewicz wielokrotnie, obsesyjnie podejmuje tę problematykę, nawiązując zarówno do klasycznych, jak i barokowych oraz romantycznych wzorów. Często bywa to nawiązanie świadomie przeciwstawiające się tradycji, Iwaszkiewicz prezentuje bowiem bardzo własne przeżycie i rozumienie tych problemów oraz znajduje oryginalne formy dla ich artystycznego wyrazu.

BP/56/66

H.Z.